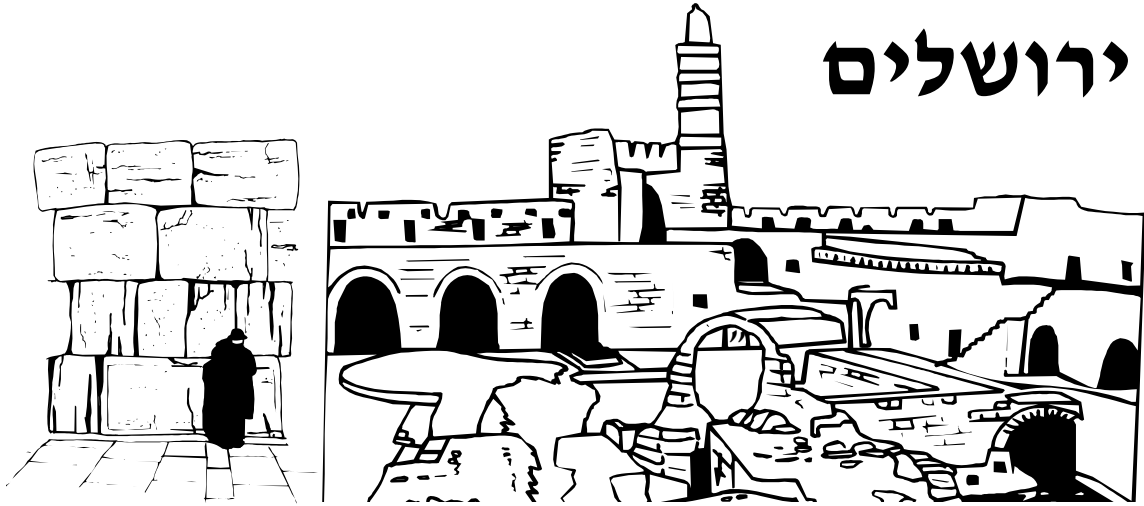

ירושלים

לכל אחד יש עיר ושמה ירושלים...

ירושלים קיימת בלבו של כל יהודי,
היא ממלאת תפקיד מרכזי בתולדות העם היהודי,
ואליה התגעגע היהודי בכל תקופת גלותו.

ירושלים בתנ"ך

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד, שְׁמַחְתִּי בְּאִמְרֵים לִי בֵּית יְהוָה נִלְךְ: עֲמֻדֹת
הָיוּ רַגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵיךָ יְרוּשָׁלַיִם: יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחַבְרָה-
לָהּ יַחְדָּו: שָׁשׂוּ עָלֵינוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל, לְהַדֹּת
לְשֵׁם יְהוָה: כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כְּסָאוֹת לְמִשְׁפָּט, כְּסָאוֹת לְבֵית דָּוִד:
שָׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַיִם, יִשְׁלִי אֱהָבֶיךָ: יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילֶךָ, שְׁלֹנָה
בְּאַרְמֹנֶיךָ: לְמַעַן אַחֲי וְרַעֲי, אֲדַבְּרָה - נָא שְׁלוֹם בְּךָ: לְמַעַן בֵּית
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲבַקֶּשׂה טוֹב לְךָ:

(תהילים קכב)

עבודת הכנה

לסמוך + על (סְמוֹךְ)
 לדחות + אֶת (דוֹחֶה)
 לתכנן + את (מִתְכַנֵּן)
 לבצע + את (מְבַצֵּעַ)
 להרוויח + את (ירוויח)
 לדקור + את (דוֹקֵר)
 להידקר + מ

להשמיע + את
 לחוש + את

מסכה / מסכות

אדיב
 שמרני
 מְרוֹצֵה
 לעומת זאת
 ממוצע
 קֶצֶב החיים
 דעה קדומה / דעות
 קדומות
 מסכה / מסכות
 תזונה
 תכונה / תכונות
 עצה / עצות

כתבו את המילה המתאימה.

מזון, אוכל	_____	הזולת
לעשות	_____	לחוש
כיסוי על הפנים	_____	אדיב
הצעה	_____	לעומת זאת
טמפו	_____	לבצע
האחר	_____	קֶצֶב
מנומס	_____	עצה
בניגוד לכך	_____	ממוצע
להרגיש	_____	מסכה
שנמצא באמצע	_____	תזונה

מיהו ה"צבר"?

מי שנולד בישראל וגדל בה נקרא "צבר". האופי של הישראלי דומה לצמח הצבר, שהוא דוקרני וקוצני מבחוץ, אך פירותיו מתוקים ועסיסיים מבפנים. כך גם הישראלי, הוא לעתים עוקצני וחצוף, אך באופיו הוא טוב-לב וחיביב. צריך רק להגיע לחלק המתוק שבו מבלי להידקר...

5

הישראלי הממוצע אינו אדיב וסבלני, אבל הוא טוב-לב וחם רגש. אם יש לו אפשרות לעזור ולעשות לך פרוטקציה, הוא יעשה זאת מכל הלב והנשמה. הישראלי, יליד הארץ, אוהב את קצב החיים המהיר. הוא אוהב לנסוע, לבלות, ולהחליף מכונניות לעתים קרובות. בדרך כלל הוא ממהר: בדיבור, בתנועה, באכילה ובשיחה. אין לו תמיד זמן להקשיב לאחרים ולקרוא ספרים. הוא עוסק בספורט, אבל לא באופן קבוע, ואינו שומר על תזונה נכונה. תמיד הוא אומר: "סמוך עליי, יהיה בסדר". אבל הוא תמיד מאחר, שוכח, דוחה דברים, לא מקיים הבטחות, מתכנן ולא מבצע. הוא חושב כמה כסף הוא ירוויח, או מה כדאי לו לעשות כדי לחיות טוב יותר ולהצליח באופן אישי.

10

הישראלי אוהב להיות במרכז העניינים, להשמיע את עצמו בכל מקום - ובקול רם. קשה להתווכח איתו, כי תמיד הוא חושב שהוא צודק, ואחרים טועים. הוא שמרני ובעל דעות קדומות. אם אתה קובע איתו פגישה בחמש, חכה לו בחמש וחצי. ככה זה. הוא עובד לפי שעון אחר... אף-על-פי-כן יש בו משהו מיוחד שלא מוצאים בשום מקום: הוא תמיד יגיד מה הוא חושב ומרגיש, בלי משחקים ובלי מסכות. ולדימיר הוא אמן רוסי, שעלה ממוסקבה לפני שנתיים. לדעתו, הישראלים הם אנשים טובים, אבל הם צועקים ומרעישים ופוגעים ברגשות של אחרים - לא תמיד מתוך כוונה רעה. הם מתערבים הרבה בחיי הזולת. ההתנהגות שלהם לא תרבותית. הם מתעניינים בתרבות, אבל אינם קוראים הרבה. ברחובות יש יותר בתי קפה ומסעדות מאשר חנויות ספרים.

15

20

ולדימיר אומר שאמנם הוא עדיין אינו מרגיש כישראלי, אבל הוא למד לקבל את מה שיש, ולפעמים הוא רואה בזה יתרון. הוא חש היטב בכל מקום את דופק החיים הישראלי, וכבר התרגל לקצב החיים האינטנסיבי והמהיר.

25

אירנה היא מנהלת חשבונות. היא מספרת שרפי, המנהל שלה, שואל אותה תמיד לשלומה ומעריך מאוד את עבודתה. לפעמים כשיש לחץ בעבודה היא מוכנה לעבוד שעות נוספות - העיקר שהוא יהיה מרוצה, אבל אם פעם היא אומרת לו שאינה

30

יכולה להישאר שעה נוספת, הוא קצת כועס. הוא אוהב להרוויח הרבה, אבל לא לשלם את מה שמגיע לה. לא תמיד הישראלי יודע את הגבול שבין לקחת ולקבל. לעומת זאת השכנה של אירנה היא ישראלית ותיקה, קצת שונה מרפי. כשאירנה באה לגור בבניין, השכנה רצתה לדעת עליה הכול. שאלה הרבה על המשפחה שלה. אחר כך הייתה נכנסת אליה לעתים קרובות כדי לבקש או לשאול משהו. במשך הזמן אירנה התרגלה לשכנה, וזה כבר לא הפריע לה. כשאין לה בייביסיטר, השכנה שומרת על הילדים שלה, ולא מסכימה לקבל כסף. אירנה למדה לראות ולהעריך את התכונות הטובות שלה.

לא כל הישראלים דומים, אבל אפשר לדבר על הישראלי הממוצע ולמצוא בו את התכונות של רוב הישראלים, לחיוב ולשלילה.

ניבים ומטבעות לשון

"תּוֹכוֹ כְּכֶרוֹ" (מסכת יומא עב)

כלומר: פנימיותו כחיצוניותו. הוא כן ואמיתי.

"אִי אֶפְשָׁר לְבַר בְּלֹא תְבִין" (מסכת ברכות נב)

כלומר: עלינו לקבל את הטוב והרע כאחד.

"תְּפִסֵּת מְרוֹפֵה - לֹא תְפִסֵּת" (חגיגה יז)

כלומר: מוטב להסתפק במועט, כי אם תרדוף אחרי רבות וגדולות, אתה עלול להפסיד הכול.

"אָמור מְעַט וְעֵשֶׂה הַרְבֵּה" (מסכת אבות א, טו)

כלומר: מוטב לדבר פחות ולעשות יותר.

בחרו באחד מארבעת הפתגמים, והביאו דוגמה, המוכיחה את מה שנאמר בו.

תרכיפים

ענו על השאלות.

1. מי שנולד בישראל נקרא "צבר", מדוע? _____

2. הישראלי, יליד הארץ, אוהב ל _____
_____ אם יש לו אפשרות לעזור, _____
_____ בדרך כלל הוא ממחר: _____
- תמיד הוא אומר: "סמוך עליי, יהיה בסדר", אבל _____
3. קשה להתווכח איתו, כי _____
_____ אבל יש בו משהו מיוחד, שלא מוצאים בשום מקום: _____
4. לא כל הישראלים דומים, אבל _____
5. מהן התכונות של הישראלי הממוצע, לפי דעתך? _____

כתבו את המילה ההפוכה.

שמרני	_____	אני
מרוצה	_____	איטי
ממוצע	_____	מזלזל
לעומת זאת	_____	טועה
לדחות	_____	קיצוני
להרוויח	_____	ליברלי
הזולת	_____	להקדים
צודק	_____	להפסיד
מהיר	_____	מאוכזב
מעריך	_____	בדומה ל...

בחרו את המילה המתאימה.

1. קשה לו לשנות את עמדותיו בעניינים שונים, כי הוא _____.
(אדיב, ממוצע, שמרני, ליברלי)
2. קשה _____ על אדם, הקובע פגישה, ולא מגיע בזמן.
(לכעוס, לסמוך, לצחוק, לדקור)
3. ה_____ מסתירה כוונות אמיתיות, רגשות ומחשבות.
(דעה קדומה, מסכה, קופסה, מטריה)
4. מי ששונא אנשים בני גזע אחר, הוא בעל _____.
(שנאה, דעה קדומה, אחריות, שמרנות)
5. הפקיד החרוץ _____ את עבודתו כראוי.
(מבצע, דוחה, משמיע, מוסר)
6. המדריך הוא בעל כושר ביצוע: אם הוא _____ טיול, הטיול יהיה מוצלח.
(מוציא, מתאר, מבצע, מתכנן)
7. מי שמתחשב ב _____, מתחשבים בו.
(ממוצע, זולת, הפסד, תזונה)

השלימו:

כדאי, כדי ..., כדי ש...

דוגמה: הוא חושב מה **כדאי** לו לעשות **כדי** לחיות טוב יותר.

1. אם אינך מרוצה מהשירות בחנות הזאת, לך להתלונן.
2. _____ להצליח בלימודים, עליך להגיע תמיד לשיעורים ולגשת למבחנים.
3. אבי דחה את נסיעתו, _____ יוכל להשתתף במסיבת יום ההולדת שלי.
4. השוטרים ערכו חיפוש בשכונה _____ לתפוס את הפורץ.
5. קשה להשיג כרטיסים להצגה הזאת. _____ לקנות אותם חודש מראש.
6. הקשב היטב לדבריי, _____ תבין אותם כראוי.
7. אם אתה רוצה לשמור על כושר גופני, לך להתעמל כל בוקר.
8. _____ להגיע לעבודה, עליי לנסוע בשני אוטובוסים.
9. _____ ליהנות מן הנסיעה לירושלים, לך לנסוע ברכבת.
10. _____ לחוש את הטבע, לכם לטייל מחוץ לעיר.

כתבו ברבים, והוסיפו את ה' הידוע **שם עצם + שם תואר / סמיכות**

דוגמות: הצגה מעניינת - הצגות מעניינות (שם עצם + שם תואר)

חבר קיבוץ - חברי קיבוץ (סמיכות)

1. מסכה של פורים _____
2. אמן רוסי _____
3. יתרון חשוב _____
4. יליד הארץ _____
5. דעה קדומה _____
6. משחק של מזל _____
7. ספר בישול _____
8. כוונה טובה _____
9. משפחה ממוצעת _____

השלימו פועל, **א** שם פועל, **א** שם פעולה.

מיכאל ודוד סיימו את שירותם הצבאי וְ _____ (לתכנן) לנסוע יחד למזרח הרחוק. תמיד הם עבדו בשיתוף פעולה מלא, והַ _____ (לתכנן) שלהם היה כמו מבצע צבאי. לאחר שביררו, כמה עולה הטיול, הם החליטו לעבוד במסעדה כמה חודשים כדי _____ (להרוויח) ולחסוך כסף לטיול. הַ _____ (להתעניין) שלהם בתרבות של המזרח הרחוק הייתה רבה. הם קראו הרבה על סין, יפן ותאילנד וְ _____ (לחוש) שהטיול יהיה בשבילם חוויה נפלאה ומעניינת.

לשמחתם, הַ _____ (להתערב) של הוריהם בתוכניתם הייתה מינימלית. ההורים _____ (להעריך) את המאמצים של בניהם לעבוד ולחסוך כסף לנסיעה הארוכה, ואף הבטיחו להוסיף את הסכום החסר. הם ידעו שבניהם בוגרים, ואפשר _____ (לסמוך) עליהם. מיכאל ודוד כבר _____ (להתרגל) לקום מוקדם בבוקר וללכת למסעדה, שבה עסקו בְ _____ (לשטוף) כלים ובמלצרות. הם _____ (לאהוב) לעבוד, ולא _____ (התלונן) על השכר הנמוך, כי ידעו שיש להם מטרה.

מועד הנסיעה הגיע. השניים קנו כרטיסי טיסה, ארזו את המזוודות - ולפתע פרצה שביטה בנמל התעופה. מחוסר ברירה הם _____ (לדחות) את הטיסה ואת מסיבת הפרידה מהחברים בכמה ימים. אבל הַ _____ (לדחות) לא קלקלה את תוכניתם, ולבסוף הם _____ (לבצע) אותה. הַ _____ (לבצע) היה באמת מושלם. הם המריאו סוף סוף משדה התעופה בן-גוריון, וכשירדו מן המטוס שהביא אותם לבירת סין, הם הרגישו כאילו _____ (להיוולד) מחדש.

מכתב לאודסה

22.12.10

ואדים היקר,

מהיום שנפרדנו, עברה כבר שנה. אני פה, בחיפה, ואתה רחוק - באודסה. אני מתגעגעת אליך, ואדים. אני זוכרת שרצית לעלות לארץ תוך זמן קצר, ועד היום לא באת.

אני גרה עכשיו עם חברה בדירה שכורה, לומדת עברית באולפן ערב ומתקדמת יפה. החיים כאן יותר טובים מאשר באודסה. אני אוהבת את החופש ואת קצב החיים בארץ, ואני בטוחה שגם אתה תאהב זאת. פה כולם מסתדרים בסופו של דבר. רק ההתחלה היא קשה.

אני יודעת שהמצב אצלכם לא קל מבחינה כלכלית. האם אתה עובד? לפני שעליתי לארץ, סיפרת לי שאתה תפסיק בקרוב את עבודתך, ותגיע לארץ אחריי.

ואדים, כבר חודש לא כתבת לי. אולי שלחת מכתב, והוא לא הגיע? זה קורה לפעמים. ספר מה קורה אצלך. מה שלום הוריך? האם מצבם מונע ממך להגיע אליי? במכתב האחרון סיפרת לי, שאביך חולה מאוד. מה מצבו עכשיו? אני זוכרת אותו כאיש חכם, דינמי ומלא שמחת חיים. מה שלום יוליה אחותך? האם היא סיימה כבר את הלימודים באוניברסיטה? מה השתנה באודסה, מאז שעזבתי אותה? אני קוראת פה עיתונים ברוסית, ורואה בעזרת הלווין חדשות ברוסית. אבל אני רוצה לשמוע ממך, מה המצב שם, ובעיקר מהו מצבך האישי. אל תכעס עליי, אבל אני מקווה שאין לך חברה חדשה...

ואדים, אתה ואני חברים מילדות. יחד למדנו בבית הספר. הזיכרון יקר לי. תמיד היית שקט, אבל חרוץ ומצליח בלימודים. ישבנו הרבה בספרייה, בילינו יחד במסיבות. אני שומרת את השיר היפה, שכתבת לי ליום הולדתי, ומחכה כבר ליום ההולדת הבא... בינתיים אני שולחת לך משהו קטן, שאולי ישמח אותך; תצלום חדש שלי. הצטלמתי אתמול בים. גם פה יש ים, הים התיכון. זוכר, איך פעם טיילנו על חוף הים השחור, וחשבנו על עתיד משותף? בינתיים עתיד לחוד ומציאות לחוד. שאלת אותי, האם אבוא לבקר אותך באודסה? רק עכשיו התחלתי עבודה חדשה, ואין לי מספיק כסף לנסיעה.

מצאתי עבודה חדשה כמהנדסת מחשבים, ואני די מרוצה. אבל חסרים לי כאן ספרים וסרטים ברוסית, אף-על-פי שאפשר לקנות אותם בחנויות ספרים ברוסית. הבעיה היא שכאן הכול יקר יותר מאשר באודסה, והמבחר אינו גדול. והעיקר - אתה חסר לי ואדים.

ואדים, יום ההולדת שלך הוא בעוד חודשיים, בדיוק בראש השנה... האם יש סיכוי שנחגוג אותו כאן ביחד? מה דעתך? זאת תהיה התחלה טובה של פרק חדש בחיים, כתוב לי בכל מקרה, מה המצב אצלך. מחכה לתשובה מהירה ממך. דרישת שלום חמה לכולם.

שלך,
לריסה

מאגר מילים

שכור / שכורה	להתגעגע + ל (מתגעגעת)
חרוץ	למנוע + מ (מונע)
לְחוד	לכעוס + על (תכעס)
מרוצה	לבלות + ב (בילינו)
קצב החיים	להצטלם + ב (הצטלמתי)
תצלום	לחגוג + אַת (נחגוג)
סיכוי	

ואדים שולח מכתב תשובה ללריסה. מה הוא כותב במכתב?

תאריך: _____

לריסה היקרה,

*לך באהבה,
ואדים*